

COVID-19 käitumissoovitused spaadele ja veekeskustele

- COVID-19 on viirusnakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkusena, peamiselt lähikontaktist nakkusohtrliku inimesega.
- Saastunud pindadel säilib viirus soodsatel tingimustel kuni 3 päeva, kuid hävineb puhastamisel ja desinfitseerimisel.
- COVID-19 leviku risk on kõrgem kinnistes, rohkelt rahvastatud ja halvasti ventileeritud ruumides.
- Juhise eesmärk on anda suunised spaadele ja veekeskustele ohutuks teenuse osutamiseks COVID-19 haiguse leviku tingimustes.
- **Asutuse töö korraldamisel lähtuda-kehtivatest Vabariigi Valitsuse korraldustest: [COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud.](#)**

Ruumide puhtus ja ventilatsioon

- Tagada, et hoone projektiga ettenähtud mehaaniline sissepuhke-väljatõmbeventilatsioon on töökorras ja sisse lülitatud. Järgida tuleb majandus- ja taristuministri 02.04.2020 määrust nr 8 „[Hoolekandeaasutuse hoone või mitteamu ventileerimise ja tuulutamise täiendavad nõuded eriolukorras](#)“ toodud nõudeid.
- Viia ruumides läbi regulaarne puhastus ja desinfitseerimine tavapäraste meetodite ja vahenditega.
- Puhastada üldkasutuses olevaid sauna- ja ujumistarvikuid (istumisalused, ujumisprillid, mütsid, veejalanõud, rõngad, nuudlid jm) pärast igat kasutuskorda.
- Ruumide pinnad peavad olema kergesti pestavad ja desinfitseeritavad.
- Sagedasti puudutatavaid esemeid ja pindu (sh müügilette, uksepinke, laudu, toole, tualettruume jm) puhastada 2–4 tunni järel.
- Klientide kasutamiseks ettenähtud tekstiiliesemed pesta pesumasinas tavarežiimil, vähemalt 60° C juures.
- Kõik võimalikud viirusega saastunud jäätmed (sh isikukaitsevahendid) koguda pealt suletavasse kilekotti ning käidelda kui segaolmejäätmeid. Jäätmete käitlemise kohta loe täpsemalt siit: [www.envir.ee/et/uudised/koroonajaatmed-tuleb-teistest-eemal-hoida](#).
- Ruumide ja pindade puhastamisel järgida [Terviseameti soovitusi puhastamiseks ja desinfitseerimiseks](#).

Kliendid

- Hoonesse sisenedes ning ühiskasutatavates siseruumides tuleb kanda maski. Maski peab kandma kuni duširuumi sisenemiseni (k.a. riietusruumis) ning lahkumisel peale pesemist tuleb riietusruumis esimesel võimalusel mask uuesti ette panna. Maski ei ole soovitatav kanda spaa ja veekeskuse alal ega saunas, kuna niiskuse ja märgumise tõttu muutub mask kaitsetuks ning tekib vastupidine efekt. [Vaata Terviseameti kodulehelt, kuidas korrektselt maski kanda.](#) Maski ei pea kandma inimesed, kellele see on meditsiiniliselt vastunäidustatud või esineb vajadus suhelda vaegkuuljatega, kes loevad suhtluse käigus ka vestluspartneri huultelt, ning alla 12-aastased lapsed.
- Teenuse osutaja tagab, ettevõtete siseruumides asuvates teenindussaalides ja üldkasutatavates ruumides **ei viibiks korraga rohkem isikuid kui kehtiv korraldus ette näeb.** Täituvuse ja hajusalt paiknemise aluseks võetakse ettevõtte klientidele kasutamiseks mõeldud ruutmeetrite arv ja neile mõeldud pindala.
Näide: 25% täituvuse puhul tuleb kõigepealt välja arvutada ruumi avalikuks kasutuseks olevast põrandapinnast 25% ning kuna kliendid peavad järgima ka 2+2 reeglit, siis tuleb ülejäänud 25% jagada 4-ga. **Seega 25% täituvuse puhul 100 m² pinna korral on maksimaalne inimeste arv 100/4/4=6,25 inimest, ümardatuna 6 inimest.** 50% täituvuse nõude korral on 100 m² pinnal maksimaalne viibijate arv 100/2/4=12,5 inimest, ümardatuna 13 inimest. **Täituvuse hulka arvestatakse kõik isikud, kes ruumis viibivad.**
- Küllastajate maksimaalsest lubatavast arvust tuleks võimaluse korral teavitada kliente asutuse uksele kirjalikult.

- Teavitada külastajaid ettevõtte kodulehel, sotsiaalmeedia kontol ja ettevõtte sissepääsu juures kolmes keeles (eesti, inglise, vene), et nad loobuksid veekeskuste ja spaade külastamisest, kui:
  - ✓ neil on COVID-19 haigestumise või COVID-19 haigestunuga lähikontaktis olemise tõttu isolatsiooni kohustus;
  - ✓ neil esinevad ägeda respiratoorse nakkushaiguse sümptomid (sh kerge nohu, kurguvalu, kurgu kriipimine, köha vms);
  - ✓ neil lasub liikumisvabaduse piirang kõrge COVID-19 haigestumusega riigist naasmise tõttu. [Teave liikumispiiranguga riikide kohta](#).
- Pakkuda klientidele võimalust isikuandmete (nimi ja telefoni nr) registreerimiseks. Sealjuures selgitada, et andmete andmine on vabatahtlik. Andmeid kasutatakse, kui tekib hilisem vajadus klienti informeerida võimalikust nakkushaigega kokkupuutest.
- Soovitada klientidele mobiilirakenduse [HOIA](#) kasutamist. Rakendus informeerib isikuid, kes on olnud lähikontaktis (vähemalt 15 minutit kuni 2 meetri kaugusel) positiivse koroonaviiruse proovi andnud inimesega.
- Tagada klientidele võimalused käte pesuks, selle võimaluse puudumisel antiseptikaks.
- Asetada käte antiseptilised vahendid klientide liikumisteedele nähtavasse kohta, muuhulgas sisenemise ja väljumise kohta.
- Varustada käte [pesemise](#) ja [antiseptika](#) punktid vastavate juhenditega.
- Varustada WC-d piisaval hulgal seebi ja ühekordsete kätekuivatuspaberitega. Nakkusohutuse seisukohalt on eelistatum kuivatada käsi ühekordse kuivatuspaberi, mitte kätekuivatiga.

Töötajad

- Alates 24.11.2020 kuulub COVID-19, ametliku nimega SARS-CoV-2 (severe acute respiratory syndrome coronavirus 2) bioloogiliste ohutegurite kolmandasse ohurühma. Kõikide tööde korral, kus esineb bioloogiliste ohuteguritega kokkupuute oht, peab tööandja töökeskkonna riskianalüüsi käigus kindlaks määrama töötaja nakatumisohu laadi, suuruse ja kestuse ning sellest tulenevalt hindama riski töötaja tervisele ja võtma tarvitusele vajalikud ennetusabinõud. [Ennetusabinõudega saab tutvuda Tööinspektsiooni Tööelu veebilehel](#).
- Avalikes siseruumides, teenuse osutaja teenindussaalides ning üldkasutatavates ruumides tuleb kanda maski või katta nina ja suu. Maski ei pea kandma alla 12-aastased lapsed, inimesed, kellel see ei ole võimalik tervislikel põhjustel ning inimesed, kellel esineb vajadus suhelda vaegkuuljatega, kes loevad suhtluse käigus ka vestluspartneri huultelt. [Vaata, kuidas korrektselt maski kanda Terviseameti kodulehelt](#).
- Tagada, et kõik töötajad oleksid teadlikud peamistest hingamisteede haiguste ennetamise meetmest.
- Rõhutada töötajatele, et väiksemagi nakkuskahtluse korral ei ole tööl viibimine lubatud. Kehtestada kord, kuidas vältida haigestunud töötaja ettevõtte ruumides viibimist.
- Minimeerida töötajate ja klientide vahel lähikontakte*. Vastasel korral varustada töötajad isikukaitsevahenditega nt visiir, mask.
- Soovitada töötajatele mobiilirakenduse [HOIA](#) kasutamist. Rakendus informeerib isikuid, kes on olnud lähikontaktis (vähemalt 15 minutit kuni 2 meetri kaugusel) positiivse koroonaviiruse proovi andnud inimesega.
- Tagada töötajatele regulaarne kätepesu võimalus. Käte pesemisel järgida [juhist](#).
- Kui kätepesu ei ole võimalik teostage käte antiseptika vastavalt [juhisele](#). Nähtavalt määrdund käed tuleb kindlasti pesta.
- Vastavalt töökeskkonna riskianalüüsi tulemustele väljastada vastavalt tööiseloomule vajaminevad ühis- ja isikukaitsevahendid ning viia läbi koolitus, kuidas neid korrektselt ja ohutult kasutada. [Juhised leiab Terviseameti koduleheküljelt](#).
- Kõik võimalikud viirusega saastunud jäätmed (nt taskurätikud, maskid jm) tuleks käidelda vastavalt juhistele: www.envir.ee/et/uudised/koroonajaatmed-tuleb-teistest-eemal-hoida.
- Tööriided tuleb pesta regulaarselt vastavalt ettevõtte tavakorraldusele. Haigestunud töötaja riided tuleb pesta koheselt.

- Riideid ja teisi tööl kasutatavaid vahendeid võimalusel mitte koju viia.
- Tootetutvustuste korraldamisel (toit ja suure ristsaastumisohuga kosmeetika nt huulepulgad, ripsmetuššid) tagada nii toote tutvustajale kui ka klientidele kätehygieeni võimalused ja soodustada distantsi hoidmist ja maski kandmist.

Kui töötaja haigestub respiratoorsesse haigusesse (palavik, köha, nõrkus jm sümptomid)

- Kui töötaja haigestub töövälisel ajal, peab ta jääma koju.
- Kui töötaja haigestub töökohal, peab ta koheselt lahkuma.
- Haigestunu võtab ühendust perearstiga, kes langetab otsuse COVID-19 diagnoosi, testimise vajaduse ja töövõimetuslehe (TVL) osas.
- COVID-19 leviku pidurdamise seisukohalt on oluline, et haigestunud töötaja informeeriks tööandjat, et COVID-19 diagnoos leidis kinnitust. Tööandja informeerimine toimub vastavalt töötaja ja tööandja kokkuleppele.
- COVID-19 diagnoosi kinnitumisel peab töökohal selgitama välja inimesed, kes olid haigestunud töötajaga lähikontaktis* sümptomaatilisel perioodil või olid kuni kaks päeva enne seda. Kui töötaja oli asümptomaatiline, siis loetakse lähikontaktseteks* neid, kes olid temaga lähikontaktis* kaks päeva enne positiivse testi tulemuse saamist. [Lähikontaktsete määramise kohta leiab täpsema info Terviseameti kodulehelt.](#)
- Tööandja, olles informeeritud töötaja COVID-19 diagnoosist, teeb koostööd Terviseameti regionaalosakonnaga, et määratleda töötaja tööalased lähikontaktid* ning anda suunised edasiseks töökorralduseks.
- Kandke tööalaste lähikontaktsete info vastavasse tabelisse (tabeli leiab [siit](#)).
- Pärast Terviseametiga kõnelemist edastage see tabel krüpteerituna Terviseameti vastavale regionaalsele osakonnale (teile antakse kontakt).
- Lähikontaktid peavad 10 päeva viibima karantiinis ning jälgima hoolikalt oma tervist. Kuigi testimine ei ole kohustuslik, on Terviseameti soovitus lähikontaktsetel 10-kalendripäevase karantiini lõppemisel läbida SARS-CoV-2 testimine, et avastada võimalik asümptomaatiline või eelsümptomaatiline haigestumine. Lähikontaktse isolatsioonipäevi aitab kalkuleerida [Eesti Perearstide Seltsi isolatsioonikalkulaator](#).
- Korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid ei kohaldata, kui isik:
  - 1) on läbi põdenud COVID-19 haiguse ja arsti poolt terveks tunnistamisest ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud;
  - 2) on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaksineerimise ja vaksineerimise kuuri lõpetamise päevast ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud.
- Viirusega potentsiaalselt saastunud ruumid tuleb sulgeda ning avada, kui neis on läbi viidud korralik puhastus, desinfitseerimine ning tuulutamine.
- Ruumide ja pindade puhastamisel järgida [Terviseameti soovitusi puhastamiseks ja desinfitseerimiseks](#).
- Kui haigestunud töötaja COVID-19 diagnoos ei leidnud kinnitust, võivad teised töötajad jätkata tööd, kuid kindlasti jälgima 10 päeva jooksul oma tervist.

KÄSI TULEB PESTA:

- enne töö alustamist;
- enne kuumtöödeldud või valmistoidu käitlemist;
- pärast kuumtöötlemata toidu käitlemist või valmistamist;
- pärast jäätmete käitlemist;
- pärast koristamist;
- pärast tualeti kasutamist;
- pärast nina nuuskamist, aevastamist või köhimist;
- pärast söömist, joomist või suitsetamist;
- pärast raha käsitlemist.

*LÄHIKONTAKT ON:

- otsene füüsiline kontakt COVID-19 haigega (nt käitlemine);
- otsene kontakt COVID-19 haige eritistega ilma kaitsevahendeid kasutamata (nt on peale köhitud);
- koos viibimine COVID-19 haigega vähemalt 15minutit ja kuni 2 meetri kaugusel.

Juhendid ja soovitused leiade:

[Terviseameti koroonaviiruse haigus COVID-19 trükised ja juhendmaterjalid](#)

[Veterinaar- ja Toiduameti soovitused toidukäitlejatele seoses koroonaviirusega](#)

[Tööinspektsiooni soovitused tööandjale ja töötajale](#)